

Omgevingsdienst West-Holland

Datum:
6 maart 2026

Ons kenmerk:
4054871

Contactpersoon:

Uw kenmerk:

Zaaknummer:
420605

Bijlage(n):
Controlerapport
Rapport Haskoning

Per post en **aangetekend**
Van Herwaarden Beheer B.V.

Postbus 72
2180 AB Hillegom

Onderwerp: Constateringen jaarlijkse controle zanddepot en ontgroning
Valkenburgse Meer

Geachte heer, mevrouw,

U exploiteert de zandwinning in het Valkenburgse Meer. Op 13 november 2025 is de jaarlijkse controle uitgevoerd. Hierbij is er rekening mee gehouden dat op 1 april 2025 een ongewoon voorval heeft plaatsgevonden waarbij een deel van de oever van het meer is ingestort.

Wet- en regelgeving

Voor het zanddepot en de ontgroning gelden:

- de Omgevingswet;
- het Besluit activiteiten leefomgeving;
- een Omgevingsvergunning: 24 juli 2007 met kenmerk PZH-2007-288574;
- Vergunningen Ontgrondingenwet van 20 april 2007 met kenmerk DGWM/2007/6317, gewijzigd d.d. 10 april 2013 met kenmerk ODH-2013-909.

De Omgevingsdienst West-Holland houdt namens de provincie Zuid-Holland toezicht op de naleving van voornoemde wet- en regelgeving.

Controle 13 november 2025

Op 13 november 2025 heeft de [redacted] toezichthouder bij Omgevingsdienst West-Holland (hierna: Omgevingsdienst) een reguliere jaarlijkse controle uitgevoerd bij het zanddepot en de romneyloods van Xella gelegen op het perceel Voorschoterweg 30 in Valkenburg. Tijdens deze controle is gesproken met uw medewerker [redacted] over de geldende wet- en regelgeving.

Rapportageverplichtingen

In de ontgrondingsvergunningen van 20 april 2007 en 10 april 2013 staan voorschriften met betrekking op rapportage- en/of registratieverplichtingen. Deze voorschriften zijn onderstaand in het kort weergegeven:

Voorschrift 5.2. Elke maand: toezending rapportage afgegraven hoeveelheid bovengrond:
Voorschrift 6.8. meten en registreren plaats zuigmond:

Telefoon 071-4083100
Fax 071-4083101
www.odwh.nl

Correspondentieadres:
Postbus 159
2300 AD Leiden

Bezoekadres:
Vondellaan 55
2332 AA Leiden

Voorschrift 6.9. meten en registreren zandwinning:

Voorschrift 6.10. meten en registreren afgevoerde hoeveelheid kalkzandsteen-zand:

Voorschrift 6.11. meten en registreren afgevoerde hoeveelheid overig zand:

Voorschrift 6.12 elk jaar (mei-juni): dieptepeiling gehele plas en toezending rapportage:

Voorschrift 7.2 elk kwartaal: monitoring grondwater en stijghoogte en toezending rapportage;

Voorschrift 7.3 elk kwartaal: bepaling chloride in grondwater en toezending rapportage;

Voorschrift 7.5 elk kwartaal: monitoring zettingen en toezending rapportage.

U heeft rapportages aan ons verstrekt en deze zijn beoordeeld door de afdeling Bodem van de Omgevingsdienst.

Bevindingen

Uit de beoordeling van de rapportages, in samenhang met andere onderzoeken en eerdere rapportages, is het volgende gebleken;

- De oeverval/inscharing/zettingsvloeiing voldoet aan de definitie van een ongewoon voorval zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Omgevingswet. Bij een ongewoon voorval dient te worden gehandeld conform afdeling 19.1 van de Omgevingswet.
- Op het moment én de locatie van de inscharing/zettingsvloeiing vond zandwinning plaats in laagdiktes tot meer dan 5 meter onder de waterbodem. Dit is een overschrijding van de aan te houden laagdiktes voor winning van maximaal 3 meter volgens voorschrift 6.3 uit de vergunning.
- Op de locatie van de inscharing/zettingsvloeiing was voorafgaand aan de winning op 1 april 2025 reeds sprake van een taludhelling met een verhang dat opliep tot 1:1,4. Dit is steiler dan het aan te houden verhang van 1:4 volgens voorschrift 6.4 uit de vergunning.
- Het geotechnisch onderzoek (Fugro, kenmerk 1013394.R01 2.0 | 27-6-2025, d.d. 27-6-2025) beantwoordt in paragraaf 4.4 de vraag hoe de inscharing heeft kunnen gebeuren. Hierbij wordt geconcludeerd dat sprake is geweest van een bresvloeiing en geen verwekingsvloeiing. De bresvloeiing is ontstaan in de eerste helft van het wintraject (zie profiel 1 en 2 van de dieptekaart van Boskalis) als gevolg van een combinatie van de te steile taludhelling, een te diepe insteek van de zuigkorf in een laag met relatief vastgepakt fijn zand.
- De bresvloeiing vond plaats bij zandwinning tussen -21 tot -24m NAP. Deze laag werd in het onderzoek van Grontmij uit 1999 (bijlage 6. Sondering 6 – talud 3) reeds aangewezen als een laag met een verhoogd risico op zettingsvloeiing vanwege relatieve dichtheid ($Re < 0,55$)
- Er is bij de winning geen rekening gehouden met het advies uit het onderzoek van Grontmij uit 1999 om de laagsgewijze winning uit te voeren vanaf de insteek in de richting van het centrum van de winningslocatie (zie bovenstaand punt 3). Dit advies is in de vergunning vertaald naar voorschrift 6.2.
- Bij het nemen van een besluit op de aanvraag voor een volgende winningsvergunning dient een geotechnisch onderzoek te worden aangeleverd welke voldoet aan de ouderdomseis van 2 jaar, zoals bedoeld in artikel 16.5 van de Omgevingswet.

Voor een volledige beschrijving hoe wij tot deze bevindingen zijn gekomen verwijzen wij naar bijgaand controlerapport van 18 februari 2026 met kenmerk D2025-3925211.

De Omgevingsdienst heeft in aanvulling op de eigen bevindingen advies ingewonnen bij Haskoning. Zij komen op basis van onderzoek op de naleving van de vergunningvoorschriften tot de volgende conclusies;

1. Niet-naleving van vergunningsvoorschriften

De zandwinner heeft niet aantoonbaar voldaan aan meerdere voorschriften die bedoeld zijn om risico op een oeverval te beperken:

- Winningsvolgorde (voorschrift 6.2): er is eerst midden in de plas verdiept (tot bijna NAP -40 m), terwijl volgens de vergunning het oeverprofiel eerst had moeten worden afgewerkt.
- Laagdiktes en fasering (voorschrift 6.3): de zuigbuis is met een insteek van meer dan 5 meter gebruikt. Dit is een overschrijding van de maximaal toegestane laagdikte (3 m).
- Maximale taludhelling (voorschrift 6.4): lokaal zijn hellingen steiler opgezet dan het toegestane verhang van 1:4, wat niet is toegestaan.
- Afwerking van taluds (voorschrift 6.7): de taluds waren nog niet conform voorschrift aantoonbaar afgewerkt en gestabiliseerd.

2. Onvoldoende zorgvuldige werkwijze

Het niet volgen van de vereiste fasering, de te grote insteekdiepte van de zuigmond en het werken vanaf een ongunstige positie (niet vanaf de insteek richting het midden) worden beschouwd als onzorgvuldig. Deze omstandigheden vergroten de kans op ongecontroleerd bressen substantieel.

3. Verband met de oeverval

Hoewel een oeverval niet per definitie betekent dat voorschriften zijn overtreden, is het zeer waarschijnlijk dat de combinatie van:

- te diepe insteek van de zuigbuis,
- overschrijding van laagdiktes,
- niet volgen van de voorgeschreven fasering en werkwijze,

heeft geleid tot een bresvloeiing die de oeverval in gang heeft gezet. Bovendien zouden de gevolgen aanzienlijk kleiner zijn geweest indien de winningsvolgorde was nageleefd.

Er is een hoge mate van waarschijnlijkheid dat de oeverval veroorzaakt is door het niet naleven van meerdere vergunningsvoorschriften en door een onvoldoende zorgvuldige werkwijze tijdens de zandwinning. Deze werkwijze heeft geleid tot een niet-acceptabel verhoogd risico op taludinstabiliteit, met de oeverval als gevolg.

Voor een volledige beschrijving hoe Haskoning tot deze conclusies is gekomen verwijzen wij naar bijgaand rapport 27 februari 2026 met referentie BL2085-RHD-XX-XX-RP-X-0001. In dit rapport worden de bevindingen van de Omgevingsdienst bevestigd.

Overtredingen

Op basis van de bevindingen is sprake van de volgende overtredingen:

Overtredingen	Beschrijving
Voorschrift 6.2 (Ow-vergunning 2007)	Er is eerst midden in de plas verdiept terwijl volgens de vergunning het oeverprofiel eerst had moeten worden afgewerkt.

Voorschrift 6.3 (Ow-vergunning 2007)	Er wordt in grotere lagendiktes dan 3 meter zand gewonnen uit het meer.
Voorschrift 6.4 (Ow-vergunning 2007)	Voorafgaand aan de zandwinning op 1 april 2025 was het verhang van de taludhelling (talud 3) 1:1,4. Dit is steiler dan de vergunde helling van 1:4.
Voorschrift 6.7 (Ow-vergunning 2007)	De taluds waren nog niet conform voorschrift afgewerkt en gestabiliseerd.
Voorschrift 6.12 (Ow-vergunning 2007)	De gegevens worden niet juist aangeleverd. De dwarsprofielen zijn niet ingediend conform de vergunning.
Voorschriften 7.2 en 7.3 (Ow-vergunning 2013)	In de monitoringsrapporten wordt niet duidelijk uitgelegd wat de oorzaken zijn van de verandering in de stijghoogtes, chloridegehalten en zettingen. In de eerst volgende rapportage moeten deze veranderingen duidelijk vermeld worden in het monitoringsrapport.
Voorschrift 7.4 (Ow-vergunning 2013)	Zakbaken 2 is een aantal jaren geleden verwijderd. Hiervoor is geen nieuw zakbaken teruggeplaatst.

Vervolg

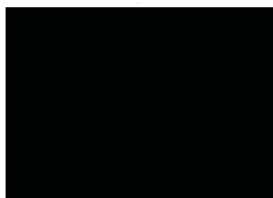
Gezien de aard en de complexiteit van de geconstateerde overtredingen en de ontstane situatie gaan wij op dit moment (nog) niet over tot handhaving.

Wij wijzen u erop dat u zich bij de toekomstige exploitatie van de zandwinning dient te houden aan de geldende wet- en regelgeving in het algemeen en in het bijzonder verdere verslechtering van de ontstane situatie met de oever dient te voorkomen. Wij zullen hier toezicht op houden en kunnen in geval van een overtreding handhavend optreden.

Meer informatie

Heeft u vragen? Neem dan contact op met de [REDACTED]
[REDACTED]. Meld hierbij het zaaknummer: 420605.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens deze,

Directeur van de Omgevingsdienst West-Holland

Bijlage:

- Controlerapport ODWH 18 februari 2026 met kenmerk D2025-3925211
- Rapport Haskoning 27 februari 2026 met referentie BL2085-RHD-XX-XX-RP-X-0001.